

SURFshare Open Access Award voor succesvolle inzet voor Open Access

Waarom de SURFshare Open Access Award?

In het door SURF uitgeroepen Open Access jaar 2009 is hard gewerkt om meters te maken op weg naar betere open toegang tot Nederlandse onderzoeksresultaten. SURFshare wil graag enkele personen die zich het afgelopen jaar uitzonderlijk hebben ingezet voor Open Access met deze Award in het zonnetje zetten.

Wie kunnen er winnen?

SURFshare wil graag twee Awards uitreiken aan personen die zich in 2009 in Nederland bijzonder hebben ingezet voor Open Access.

Er is een Award beschikbaar voor iemand die op **strategisch** vlak heeft ingezet. Bijvoorbeeld voor een belangrijke beleidsontwikkeling of veelbelovend resultaat in 2010.

En er is een Award voor iemand die zich **uitvoerend** uitzonderlijk heeft ingezet voor een succesvolle uitvoering van een (kleinschalige) toepassing.

De genomineerden (in alfabetische volgorde)

Lex Bouter, rector magnificus Vrije Universiteit Amsterdam.

Lex neemt een actieve houding aan in de discussie over Open Access en zijn slogan "wat met publieke middelen is gefinancierd moet in het publieke domein terecht komen" is door velen inmiddels overgenomen.

Hij heeft op diverse fora deze mening uitgedragen en met voorbeelden ondersteund. Hij heeft hiermee inzichtelijk gemaakt wat OA betekent voor wetenschappers elders in de wereld.

Mede op basis van de duidelijke standpunten van Lex heeft NWO besloten geld ter beschikking te stellen om OA te stimuleren door wetenschappers te ondersteunen.

Tom Dalic, sales manager Oost-Europa bij Proquest.

Door (belangeloos) de in zijn bezit zijnde domeinnaam www.openaccess.nl over te dragen aan Surf, heeft Tom Dalic een belangrijke bijdrage geleverd aan een van de doelstellingen van het Open Access Jaar 2009, namelijk de bevordering van de communicatie over en promotie van open access in Nederland.

Guido van Dongen, procescoördinator archiving bij Igitur, Utrecht Publishing & Archiving Services van de Universiteit Utrecht.

Guido heeft sympathie voor Open Access en zet zich hier onvermoeibaar voor in met enthousiasme en een scherpe geest. Zijn grote, grootste verdienste ligt in zijn constante inzet voor OA, al sinds 2004. Guido wordt gezien als een van de belangrijkste pijlers van het Utrechtse succes op gebied van Open Access in het algemeen en de Utrechtse repositories in het bijzonder.

Henk Druiven en Henk Ellermann, Rijksuniversiteit Groningen.

Beide Henken hebben een strategie uitgewerkt voor Groningen waarbij een decentrale aanpak werd beoogd voor het aanleveren van de publicaties door de wetenschappers, afdelingen en instituten in de repositories. Door de decentrale invoer scoort de RUG nu erg goed in de statistieken van NARCIS.

**** Winnaar categorie Strategisch ****

Eelco Ferweda, uitgever bij Amsterdam University Press en coördinator van het OAPEN project (Open Access Publishing in European Networks).

Eelco heeft zich de afgelopen anderhalf jaar zeer verdienstelijk ingezet voor de ontwikkeling van een Open Access uitgeefmodel voor academische boeken. Dit is behalve een aanwinst voor de OA beweging, vooral van groot belang voor de toekomst van wetenschappelijke disseminatie in de geestes- en sociale wetenschappen. Zijn OAPEN projectplan heeft als voorbeeld en inspiratie gediend voor inmiddels meer dan veertig initiatieven. Bovendien heeft de inzet van Eelco ertoe bijgedragen dat Amsterdam University Press in korte tijd algemeen erkend wordt als een van de belangrijkste pioniers op het gebied van Open Access boeken.

Frank den Hollander, webmaster afd. Digitale Bibliotheekvoorzieningen en voorlichtingsfunctionaris, Rijksuniversiteit Groningen.

Frank is behalve een entertainer met een regionale reputatie en in de bibliotheekwereld een landelijke reputatie de man die bij de Bibliotheek van de RUG de communicatie draagt. Zonder zijn organiserende en publicitaire bijdrage was de Open Accessweek bij de RUG niet het succes geworden dat het geworden is.

Esther Hoorn, Auteursrechten Informatiepunt, Rijksuniversiteit Groningen.

Esther is al jaren een van de drijvende krachten achter de Nederlandse beweging voor open access en auteursrechtenbewustwording.

Zij heeft een belangrijk rol gespeeld bij de succesvolle Open-Access week bij de RUG hebben gehad en in het bijzonder als opsteller van het zogeheten Conscious Publishing Protocol, dat op donderdag 22 oktober is ondertekend door de Rector Magnificus.

Huib de Jong, lid van het College van Bestuur van Hogeschool Utrecht.

Huib heeft zowel binnen zijn eigen instellingen als op landelijk niveau in aanzienlijke mate bijgedragen aan belangrijke mijlpalen die in 2009 zijn bereikt. Binnen de Hogeschool Utrecht heeft hij zich, als motor achter het onderzoeksbeleid, sterk gemaakt voor kennisproductie en –circulatie, geïntegreerd in mediatheken. Het in kaart brengen van de gehele onderzoeksoutput van de HU in 2009 en deze waar mogelijk OA beschikbaar te stellen via de eigen website en de HBO Kennisbank is hier een belangrijk resultaat. Ook bij het entameren van het debat onder de lectoren van de HU en het ondertekenen van de Berlin Declaration door de HBO-raad, heeft Huib een cruciale en initiërende rol gespeeld.

Wilfred Mijnhardt, Executive Director Erasmus Research Institute of Management (ERIM)

Sinds het allereerste begin van het institutional repository van de EUR, zo rond 2000 (WebDOC, later EEPI en nu RePub geheten) heeft het ERIM office actief meegedacht en meegedaan. Dat heeft geresulteerd in een aantal Open Access series van ERIM in RePub die model staan voor de inspanningen van alle andere faculteiten van de EUR op dit terrein, zoals het automatisch koppelen van de ERIM series aan internationale, vakgerichte repositories zoals RePEC en SSRN, zodat de impact van de publicaties in de ERIM series maximaal is; de implementatie van een geavanceerde workflow die bovenstaande doelstelling ondersteunt en het inzetten van de computer om de metadatering van de items in de series te verbeteren (Collexis).

Voor de repository groep van de EUR, RePub, is het erg belangrijk geweest dat vragen rondom Open Access beantwoord konden worden aan de hand van de ERIM series.

Fred Mulder, rector magnificus van de Open Universiteit Nederland.

Fred Mulder is een wegbereider voor en een vurig pleitbezorger van met name het concept van Open Educational Resources: het vrij online beschikbaar zijn van hoogwaardige onderwijsmaterialen. Hij was een pionier op dit terrein en hij heeft zich de afgelopen jaren geprofileerd als groot stimulator van de OER-beweging niet alleen binnen de Open Universiteit, maar ook op nationaal en internationaal vlak.

Sijbolt Noorda, voorzitter VSNU.

Sijbolt heeft zich ingezet om Open Access op de agenda te krijgen van de universiteiten in Nederland met als resultaat een voorstel voor verplichte aanlevering van wetenschappelijke output aan de universitaire repositories. Dit is een waardevolle ondersteuning voor de reeds aanwezige initiatieven bij de instellingen. Daarnaast heeft hij in zijn bijdrage aan de licentie-onderhandelingen met Elsevier en Springer in 2009 ook aandacht voor OA gevraagd bij deze uitgevers.

Bas Savenije, directeur Koninklijke Bibliotheek en voorzitter van de Open Access werkgroep van UKB.

De werkgroep Open Access heeft onder leiding van Bas alle inhoudelijke voorbereidingen uitgevoerd voor de inbreng van Sijbolt Noorda voor de besprekingen in VSNU-verband. Hij heeft er tevens voor gezorgd dat OA via de landelijke pers aandacht kreeg. Als resultaat heeft NWO zich nu ook duidelijker achter OA geschaard.

**** Winnares categorie Uitvoerend ****

Saskia Woutersen-Windhouwer, repository manager en Auteursrechten Informatiepunt, Universiteit van Amsterdam

Saskia is een onvermoeibare pleitbezorgster voor open access. Dat doet ze in contacten met auteurs, door presentaties, voorlichting en concrete dienstverlening te verzorgen en door deelname aan de Taskforce Open Access Roadmap van SURF en de Werkgroep Open Access van UKB. In 2009 heeft zij enkele OA 'grassroots' projecten bedacht en uitgevoerd. Ook heeft zij tijdens de Open Access week een 'one woman roadshow' langs alle faculteiten van de UvA opgezet en uitgevoerd. Daar heeft zij o.a. meer dan een meter spontaan aangeboden materiaal verzameld, van proefschriften tot complete boeken, dat de UB laat digitaliseren en via haar institutionele repository open access beschikbaar zal stellen. Sommige auteurs bellen al met de vraag waar de gedigitaliseerde versie blijft ...

Manfred Zielinski, internet services coördinator bij Erasmus Research Institute of Management (ERIM).

Manfred legt op heel strategische manier de link tussen web 2.0 en open access toepassingen, zowel voor onderzoek als voor onderwijs en bredere maatschappelijke toepassingen. Sinds 2001 is hij als initiator betrokken bij grote strategische projecten als Personal METIS, PROMAS, en vele webservices die wordt ontwikkeld om de impact van het research te versterken. De huidige personal pages van ERIM onderzoekers zijn internationaal van top niveau en verbonden aan alle relevante netwerken voor onderzoekers. Hij heeft diverse grote projecten geïnitieerd en geregisseerd. Manfred is niet alleen lokaal en nationaal actief, hij is ook goed ingevoerd in de internationale scene voor 2.0 innovaties, zowel voor onderzoek als voor andere toepassingen.